

Souhrnná teritoriální informace Irák

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Bagdádu (Irák) ke dni 12. 5. 2020
14. 5. 2020 19:43

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.11)
3. Vztahy země s EU (s.18)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.21)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.27)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.29)
7. Kontakty (s.36)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. Oficiální název státu, složení vlády
- 1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)
- 1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.
- 1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let
- 1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba
- 1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)
- 1.7. Daňový systém

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Název státu:

Irácká republika - Republic of Iraq

Složení irácké vlády

Irák – arabská část Iráku s hlavním městem Bagdád

- prezident: Barham Salih (Patriotic Union of Kurdistan)
- předseda parlamentu: Mohammed Al-Halbousi (Forces Alliance)
- 1.místopředseda parlamentu Hassan Al -Kaabi (Saeroon)
- 2.místopředseda parlamentu Basheer Haddad (Goran)
- předseda vlády: Mustafa Al-Kadhimi. Shiite (bez politické příslušnosti)
- ministr obrany: Jumaa Enad Sadoon, Sunni (Arab Masses Party)
- ministr vnitra: Othman Al-Ghanimi, Shiite (Fateh)
- ministr dopravy: Nassir Hussein Bandar, Shiite (Fateh)
- ministr zemědělství: Mohammed Karim Jassim (neodsouhlasen parlamentem 7.5.2020)
- ministr vodních zdrojů: Mehdi Rasheed Mehdi, Shiite (Saeroon)
- ministr telekomunikací: Arkan Shihab Ahmed, Shiite (Fateh)
- ministr výstavby: Nazaneen Mohammed Wassaw, Kurdish (KDP)
- ministr kultury: Hisham Salih Dawood (neodsouhlasen parlamentem 7.5.2020)
- ministr vzdělávání: Ali A. Hameed Makhlaif, Sunni (Arabic Projec Party)
- ministr energetiky: Majid Mehdi Hantush, Shiite (Saeroon)
- ministr financí: Ali Abdulameer Allawi, Shiite (Wisdom Movement)
- ministr zahraničních věcí: nominant pro hlasování 7.5. nenavržen
- ministr zdravotnictví a životního prostředí: Dr.Hassan Mohamed Abbas, Shiaa (Saeroon)
- ministr ropy: nominant pro hlasování 7.5. nenavržen
- ministr průmyslu a nerostných surovin: Manhal Aziz Mahmoud, Sunni (Union of Forces)
- ministr plánování: Khalid Baggal Najm, Sunni (Union of Forces)
- ministr pro migraci: Dr.Thana Hikmat Nassir (neodsouhlasen parlamentem 7.5.2020)
- ministr práce: Adil Hashoosh, Shiite (Asa'ib Ahl Al-Haq)
- ministr spravedlnosti: Abdulrahman Mustafa (neodsouhlasen parlamentem 7.5.2020)
- ministr mládeže: Adnan Dirjal Mtar, Sunni (Union of Forces)
- ministr pro vyšší vzdělávání: Nabil Kadhim Abdulsahib, Shiite (Nasr Alliance)
- ministr obchodu: Nawar Nassayif Jassim (neodsouhlasen parlamentem 7.5.2020)

- guvernér Centrální banky: Ali Muhsin Ismail (State of Law)
- Předseda investiční komise: Salar Mohammed Ameen, Kurd (bezpartijní)
- Předseda nejvyššího soudu: Midhad Al Mahmood (bezpartijní)

Irák – Region iráckého Kurdistanu s hlavním městem Erbil

- Prezident: Nechirvan Idris Barzani (KDP)
- Premiér: Mesror Barzani (KDP)
- Místopředseda vlády: Qubad Jalal Talabani (PUK)
- Ministr zemědělství: Begard Dlashad Shukralla (PUK)
- Ministr kultury a mládeže: Mohammad Said Ali (PUK)
- Ministr vzdělávání: Alan Hama Saeed Salih (KDP)
- Ministr energetiky: Mesror Barzani – Acting minister
- Ministr pro dotace a náboženské záležitosti: Pshtiwan Sadq Abdullah (KDP)
- Ministr financí a ekonomiky: Awat Janab Noori – (Goran movement)
- Ministr zdravotnictví: Saman Hussein Muhammad (KDP)
- Ministr vyššího vzdělávání a vědeckého výzkumu: Aram Mohammad Qadir (PUK)
- Ministr výstavby a obnovy: Dana Abdulkareem Hamsalih (Goran)
- Ministr spravedlnosti: Farsat Ahmad Abdullah (KDP)
- Ministr vnitra: Rebar Ahmed Khalid (KDP)
- Ministr práce a sociálních věcí: Kwestan Mohamad Abdulla Maarouf (Goran)
- Ministr pro mučedníky a Anfal: Abdullah Mahmood Mahammad (socialista party)
- Ministr pro samosprávu a turistiku: Sasan Othman Awni Habib (KDP)
- Ministr přírodních zdrojů: Abdullah Abdulrahman Abdullah or Ashti Howrami (KDP)
- Ministr pro pešmergy: Abdulkarim Sultan Sinjari or Karim Sinjari (KDP) -acting minister
- Ministr plánování: Dara Rashid Mahmud (PUK)
- Ministr obchodu a průmyslu: Kamal Muslim Saeed (Goran)
- Ministr dopravy a komunikace: Ano Jawhar Abdulmasseh Abdoka (Christian)
- Státní ministr pro parlamentní záležitosti: Vala Fareed (KDP)
- Ministr - vedoucí úřadu zahraničních styků: Safeen Muhsin Dizayee (KDP)
- Ministr - vládní mluvčí, média, informace: Gutiar Adel (KDP)
- Ministr - prezidentský úřad pro radu ministrů: Omed Sabah (KDP)

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Irák – arabská část Iráku s hlavním městem Bagdád

Počet obyvatel: 33,9 milionu

Hustota obyvatelstva: 88,5 obyvatel / km²

Průměrný roční přírůstek: nárůst 2,6 % ročně

Věkový průměr: 36 let

Muži 46 %, ženy 54 %

Městské a venkovské obyvatelstvo: 59 % obyvatelstva žije ve městech a 41 % na venkově

Národnostní složení:

- 85 % Arabové
- 13 % Kurdové

- 1 % Turkomani
- 1 % Arméni, Asyřané

Náboženské složení:

- šiité – 60 %
- sunnité – 38 %
- jezídé – 1 %
- katolíci (Chaldejci) – 0,5 %
- pravoslavní – 0,5 %
- minority tvoří: zoroastriáni, shabakové (alavité), kákaí (yarsan), mandeové,

Irák – Region iráckého Kurdistanu s hlavním městem Erbil

Počet obyvatel: 5,8 milionu

Hustota obyvatelstva: 72 obyvatel/ km²

Průměrný roční přírůstek: nárůst 2,6 % ročně

Věkový průměr: 36 let

Muži 46 %, ženy 54 %

Městské a venkovské obyvatelstvo: 65 % obyvatelstva žije ve městech a 35 % na venkově

Národnostní složení:

- 80 % Kurdové
- 20 % Arabové
- 4 % Asyřané, Arméni
- 1 % Turkomané

Náboženské složení:

- sunnité – 90 %
- šiité – 5 %
- jezídé – 1 %
- katolíci (Chaldejci) – 2 %
- pravoslavní – 2 %
- minority tvoří: zoroastriáni, shabakové (alavité), kákaí (yarsan), mandeové

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

	2015	2016	2017	2018	2019
Nominální HDP v mld. USD	177,5	174,9	195,1	224,1	223,3
HDP/obyvatele v USD	2 439	5 230	5 210	5 930	5 759
HDP/ob. v USD v paritě kup. síly)	15 982	18 086	17520	17 437	17 601

Vývoj objemu HDP v %	2,5	15,2	-2,5	-0,6	3,3
Míra inflace v %	1,9	-0,3	0,1	0,4	-0,3
Míra nezaměstnanosti v %	16,4	16	N/A	N/A	N/A (odhad 40 % u VŠ mladé generace)

Zdroj: EIU Country Report 4/2020

Irák v současné době čelí kombinaci akutních šoků, které země není dobře připravena zvládnout.

Propad cen ropy výrazně snížil rozpočtové příjmy a eliminoval fiskální přebytky nahromaděné od roku 2018. Covid-19 a nouzová opatření potřebná k zabránění pandemie způsobily vážnou ránu ekonomickým činnostem, zejména v odvětvích služeb, jako je doprava, obchod, bankovníctví a náboženská turistika, které dohromady tvoří asi polovinu příjmů z neropného hospodářství. Rostoucí nespokojenost s nedostatečným poskytováním služeb, rostoucí korupce a nedostatek pracovních míst přetrvává a byla spojena s několikaměsíční politickou bezvýhodnou situací při vytváření nové vlády.

Velká závislost na příjmech z ropy (vytváří za přes 65 % HDP resp. 90 % vládních příjmů; z celkového iráckého vývozu v r. 2018 představovala ropa 94 %) spojená s vybudovanými rozpočtovými rigiditami (např. rostoucí příjmy státních zaměstnanců, rostoucí (nafukující se) zaměstnanost ve veřejném sektoru, nižší věk odchodu do důchodu) budou mít škodlivý fiskální vliv resp. omezují irácký fiskální prostor, který by mohl/měl reagovat na situaci s covidem-19 a nabídl balíček pobídek k opětovnému nastartování ekonomiky.

Nediverzifikovaná ekonomika, vysoce závislá na ropných produktech, a nadměrná přítomnost státu v hospodářských a obchodních činnostech ztěžují vytváření potřebných pracovních míst v soukromém sektoru pro převážně mladou populaci, u níž je nezaměstnanost vysoká v řádu několika desítek procent.

Rostoucí korupce a slabá správa věcí veřejných a poskytování služeb navíc vyvolaly rozsáhlé protesty po celé zemi od října 2019. Protestanti žádali lepší poskytování veřejných služeb a nabídku pracovních míst. V důsledku toho všechny náznaky signalizují, že tato mnohostranná krize bude mít vleklý dopad.

Výhled pro Irák, který byl již před šokem covidu-19 negativní, se od té doby výrazně zhoršil. Krátkodobý hospodářský růst bude tlumen nízkými cenami ropy, novou dohodou OPEC+, která snížila kvóty produkce ropy, a nepříznivými globálními a domácími podmínkami.

V důsledku toho se očekává, že se ekonomika v roce 2020 sníží o 9,7 % při porovnání s dosaženým meziročním reálným růstem HDP o 4,4 % v roce 2019. U ropného sektoru se předpokládá pokles o 13,4 % a u neropného sektoru 4,4 %.

V případě, že se ceny ropy stabilizují na úrovni pod 30 USD/barel a nebudou přijata žádná reformní opatření, rozpočtový schodek by v roce 2020 mohl překročit 29 % HDP a celkové finanční potřeby by dosáhly 67 mld. USD (více než 39 % HDP).

Za této situace nemusí mít Irák jinou možnost, než se uchýlit ke směsi domácích a zahraničních zdrojů k financování schodku. Silná závislost na místních bankách vytlačí dostupnou likviditu pro úvěry soukromého sektoru, zatímco přístup

na mezinárodní trhy se může ukázat jako obtížný vzhledem k podmínkám na globálním trhu a slabému makro-rámci pro Irák. Vyplnění mezery prostřednictvím emise dluhopisů v místní měně oslabí bilanci CBI a vytvoří tlaky na směnný kurz a inflaci.

Doprovodný schodek běžného účtu, odhadovaný na 18,8 % HDP v roce 2020, by mohl do roku 2022 rovněž odčerpat devizové rezervy CBI na hodnotu menší než je potřeba ke 3měsíčnímu objemu dovozu, což dále zvyšuje zranitelnost země vůči vnějším šokům.

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy (% HDP)	30,6	26,8	33,0	39,8	36,4
Výdaje(% HDP)	43,4	40,7	34,6	32,0	40,9
Saldo (% HDP)	-12,8	-13,9	-1,6	7,8	-4,5

Zdroj: IMF, WB

2019 rozpočet (revidovaný)

Celkové výdaje	133.107 trillion IQ / \$ 112.612 billion	Podíl
Provozní výdaje	100.059 trillion IQ / \$ 84.651 billion	75,17 %
Kapitálové výdaje	33.048 trillion IQ / \$ 27.959 billion	24,82 %
Příjmy	105.569 trillion IQ / 89.314 billion	
Deficit	27.538 trillion IQ / \$ 23.297 billion	20,68 %
Průměrná cena ropy/barel	\$ 56	
Export ropy/průměr za den	3,880,000 barrel	

2019 rozpočet (návrh)

Celkové výdaje	128.44 trillion IQ / \$ 108.6 billion	Podíl
Provozní výdaje	95.85 trillion IQ / \$ 81.1 billion	74,62 %
Kapitálové výdaje	32.59 trillion IQ / \$ 27.5 billion	25,37 %

Příjmy	105.56 trillion IQ / 89.3 billion	
Deficit	22.87 trillion IQ / \$ 19.35 billion	17,80 %
Průměrná cena ropy/barel	\$ 56	
Export ropy/průměr za den	3,880,000 barrel	

2018 rozpočet

Celkové výdaje	104.15 trillion IQ / \$ 88.12 billion	Podíl
Provozní výdaje	79.50 trillion IQ / \$ 67.26 billion	76,33 %
Kapitálové výdaje	24.65 trillion IQ / \$ 20.85 billion	23,66 %
Příjmy	91.64 trillion IQ / 77.53 billion	
Deficit	12.51 trillion IQ / \$ 10.58 billion	12,01 %
Průměrná cena ropy/barel	\$ 46	
Export ropy/průměr za den	3,880,000 barrel	

Zdroj (rozpočtů): Iraq Energy Institute

Poznámka: rozpočet na rok 2020 nebyl ke dni aktualizace STI schválen parlamentem.

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

	2015	2016	2017	2018	2019
Bilance běžného účtu (% HDP)	-6,5	-8,3	1,8	6,9	6,7
Bilance kapitálového účtu (% HDP)	0	0	0	0	0
Bilance finančního účtu (% HDP)	-12,8	-13,9	-1,6	7,9	-4,1

Devizové rezervy (mld. USD)	54,0	45,3	49,3	64,7	67,9
Veřejný dluh jako % HDP	56,9	66,0	59,6	48,4	32,3
Dluhová služba (mld. USD)	2,73	1,45	1,71	1,64	2,16

Zdroj: EIU Country Report 4/2020

Ropné příjmy představují více než 90 % celkových příjmů a v důsledku současného i dále předpokládaného poklesu cen ropy v letošním roce se stav veřejných financí dramaticky bude zhoršovat v letech 2020–2021. V tomto prostředí však bude vláda rovněž usilovat o splnění mzdových výdajů ve veřejném sektoru, které podle odhadů představují více než jednu třetinu výdajů.

V roce 2020 irácké vývozní příjmy se sníží až o 60 %, což způsobí výrazný deficit obchodní bilance, přičemž se očekává další zvýšení dovozu o cca 2 %. Běžný účet by tak mohl dosáhnout v roce 2020 schodku 18,8 % HDP a 9,2 % HDP v roce 2021.

Nižší ceny ropy budou mít přímý dopad na fiskální a vnější rovnováhu. Fiskální schodek podle předběžných výsledků bude v roce 2020 činit 29 až 32 %.

Očekává se, že reálný HDP se v roce 2020 sníží (podle EIU) o 3,6 % (namísto zvýšení v r. 2019 o více než 3,3 %), avšak podle poslední dostupné informace zástupce SB pro Irák „Iraq Economic Monitor“ při prezentaci 4. května uvádí SB pokles HDP v r. 2020 o 9,7 % (největší od r. 2003).

Vývoj kursu IQD/USD

	2015	2016	2017	2018	2019
IQD/USD	1182	1182	1184	1182	1182

Zdroj: EIU

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Přehled důležitých místních bank

Banka	Vlastnictví	Kapitál (mil. USD)
Al-Rafidain	Státní	126
Rasheed	Státní	50

TBI	Státní	2647
Nahrain	Státní	150
Baghdad	Soukromé	250
Gulf	Soukromé	300
UBI	Soukromé	252
Elaf	Soukromé	126

Zdroj: www.ijstr.org IJSTR@2019

Banky podle počtu poboček

Banka	Založena	Celkový počet poboček	Počet poboček v Bagdádu	Počet zahraničních poboček
Al Rafidain	1941	163	58	7
Rasheed	1988	138	61	0
TBI	2004	26	10	1
Nahrain	2015	5	3	0
Baghdad	1976	34	13	0
Gulf	2000	20	7	0
UBI	2004	11	2	0
Elaf	2001	15	6	0

Zdroj: www.ijstr.org IJSTR@2019

Organizací bankovní a finanční soustavy v Iráku je pověřena Centrální banka Iráku ([Central Bank of Iraq](http://www.centralbankofiraq.gov.iq/)), která na základě přijatého zákona č. 64 z roku 1976 (novelizovaného 6. 3. 2004) o zřízení Centrální banky, fungování peněžního systému a organizaci bankovních služeb, vydává směrnice a opatření k naplnění tohoto zákona. Jejich cílem má být dosažení domácí cenové stability a podpora konkurenceschopného stabilního finančního systému.

Efektivita bankovního systému je však v zemi velmi slabá, systém je omezený, bez prvků digitalizace v bankovním styku.

Obecně, jakožto ukazatel zdravé ekonomiky, ve které banky udržují rovnováhu mezi úsporami a investicemi k financování různých ekonomických činností (průmyslových / komerčních / zemědělských) je to v Iráku tak, že zde banky zásadně nepřispívají ke zlepšení ekonomiky.

Podle expertů vyžaduje současný stav radikálního přehodnocení stavu iráckých bank a služeb, které poskytují, jak z hlediska úrovně současně poskytovaných online služeb/technologií, a rovněž pokud jde o nízký kapitál, který neumožňuje efektivní poskytování úvěrových, investičních nebo jiných finančních transakcí.

Irácký bankovní systém tvoří 77 iráckých a poboček zahraničních bank rozdělených takto: (7) státní banky, (24) lokální obchodní banky, (11) islámské banky a (18) bankovní společnosti s převedenými prostředky pro poskytování úvěrových obchodů a (17) pobočky zahraničních komerčních bank.

Dominance vládních bank na evidentní (asi 85–90 %), jedná se o vklady vlády a vládních institucí, přičemž zbývajících 10-15% připadá na všechny irácké soukromé banky.

1.7 Daňový systém

Hlavním dokumentem daňového práva v Iráku je federální zákon o dani z příjmu č. 13 z 22. listopadu 1982, ve znění změn z roku 2003 („Federální zákon o dani z příjmu“).

Daňový úřad ve federálním Iráku je General Commission for Taxes (GCT). Nedávno bylo zřízeno Oddělení velkých daňových poplatníků (LTP), které má rovněž na starosti všechny zahraniční společnosti a jejich pobočky. Daňový úřad v regionu Kurdistan je Income Tax Directorate (ITD).

Zdaňovací období je v Iráku shodné s kalendářním rokem.

Daňový systém v Iráku rozlišuje korporátní daň, daň z příjmu fyzických osob a sociální pojištění.

Sazba daně z příjmu právnických osob (tzv. Corporate Tax) je daň vybíraná od společností ve výši 15 % z čistých příjmů, daň z příjmu fyzických osob je rovněž 15 % a sociální pojištění je celkem 17 %, přičemž zaměstnavatel přispívá do státního rozpočtu 12 % a zaměstnanec 5 %.

Ve federálním Iráku a Kurdistánu se daň z příjmu fyzických osob se vztahuje na jak na Iráčany, tak i cizí státní příslušníky s příjmem za pracovní činnost v Iráku.

Clo

Celní poplatky byly zavedeny v Iráku v roce 2003 a vztahují se na veškeré zboží dovážené do země paušální sazbou 5 %. V lednu 2014 byl nový tarif částečně upraven. U více než 100 položek celního tarifu byly zavedeny rozdílné (vyšší) sazby, které celní úřad vyhlásil v lednu 2014 (převážně luxusní zboží). U ostatních položek sazba 5 % byla zachována. Kromě toho se implementace nových tarifů v praxi lišila mezi federálním Irákem a Kurdistan Republic of Iraq (KRI), semi-autonomním regionem Iráku. Praktickou implementaci upraveného celního zákona nebylo možno v době psaní této zprávy ověřit.

Obecně platí, že Irák se řadí mezi nejobtížnější země s vystavováním a kontrolou celních dokumentů. Vzhledem k nedostatku rozvinutých systémů a infrastruktury v Iráku (včetně online podání a plateb) je proces kontroly nad dodržováním daní v zemi mnohem náročnější a proto se zahraničním obchodníkům doporučuje spolupracovat s pobočkami mezinárodních firem, specializovaných na daňové poradenství a auditing.

2. Zahraniční obchod a investice

V současné době je hlavním investorem v Iráku stát. Soukromé irácké firmy minimalizují investice doma a upřednostňují zahraničí, například SAE, Turecko a ČS EU.

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz FOB v mld. USD	51,338	41,298	57,559	86,360	76,572
Dovoz FOB v mld. USD	40,347	29,077	32,186	38,876	46,262
Saldo v mld. USD	10,991	12,221	25,374	47,484	30,310

Zdroj: Economic Intelligence Unit 4/2020

Pozn.: Hodnota zboží odpovídá paritě FOB pro export a CIF pro import

Kromě vývozu ropy, na kterém je ekonomika Iráku životně závislá, země nezaznamenala v posledních letech významnější exportní aktivity. Export ostatních komodit je nadále zanedbatelný a omezuje se na suroviny, produkty zemědělské prvovýroby a potraviny. Do SAE směřuje přes 90 % neropného exportu a tvoří jej především zelenina, ovoce a živá zvířata. Vykázané saldo zahraničního obchodu je v posledních letech díky růstu vývozu ropy pravidelně pozitivní. Zároveň roste dovoz ve všech kategoriích obchodovaných komodit, je na nich závislá jak postupná obnova domácí ekonomiky, zvláště průmyslu, infrastruktury a zemědělství, tak růst životní úrovně obyvatelstva.

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

2018					
Celkový export do teritoria	USD (mld.)	% podíl na exportu	Celkový import z teritoria	USD (mld.)	% podíl na importu
Indie	23,11	26,8	Čína	10,59	26,2
Čína	22,47	26,0	Irán	4,82	11,9

EU 28	19,33	22,4	USA	3,96	9,8
USA	12,13	14,0	Korea	2,63	6,5
Řecko	5,37	6,2	Rusko	2,61	6,4
Korea	5,03	5,8	Brazílie	2,32	5,7
Singapur	3,63	4,2	Turecko	2,24	5,5
Taiwan	1,79	2,1	SAE	1,62	4,0
Turecko	1,42	1,6	EU 28	1,52	3,8
Japonsko	1,31	1,5	Indie	0,91	2,2
2017					
Celkový export do teritoria	USD (mld.)	% podíl na exportu	Celkový import z teritoria	USD (mld.)	% podíl na importu
Indie	15,30	26,6	Írán	8,76	30,1
EU 28	14,79	25,7	Itálie	3,31	11,4
Čína	13,79	24,0	Čína	3,23	11,1
USA	11,16	19,3	Korea	2,80	9,6
Korea	6,37	11,1	Turecko	1,65	5,6
Řecko	3,55	6,2	USA	1,44	5,0
Singapur	1,65	2,9	EU 28	1,27	4,4
Turecko	1,53	2,7	Indie	0,76	2,6
Taiwan	1,18	2,1	Brazílie	0,62	2,1
Japonsko	1,01	1,8	SAE	0,59	2,0

Zdroj: COSIT (Central Statistical Office of Iraq), ITC

V roce 2018 hlavní exportní odbytiště pro Irák byly Indie a Čína, EU je na 3. místě. Pro Region iráckého Kurdistánu a Kirkúk je důležitý export do Turecka a Íránu. Technologie pro obnovu výroby a spotřební technické výrobky dováží Irák tradičně z vyspělých evropských zemí, USA a Japonska, v posledních letech jsou však vytlačovány levnější a kvalitativně srovnatelnou produkcí rychle rostoucích ekonomik Číny, Indie, Jižní Koreje a Brazílie. Česká republika patří mezi jedny z nejvýznamnějších dodavatelů rafinérských technologií do Iráku.

2.3 Komoditní struktura

Komoditní struktura iráckého dovozu

HS kód	Název	Dovoz 2018 (mld. USD)	Dovoz 2019 (mld. USD)	Dovoz 2019 (% celk. dovozu)
84	Reaktory, kotle, turbíny, přístroje, nástroje mechan.	4,98	4,11	12,7
85	Přístroje el. Záznamu, reprodukce zvuku, TV obrazu	6,95	2,84	8,8
87	Vozidla motorová, traktory, kola a jiná s výjimkou železničních a tramvaj. vozidel	3,17	2,65	8,2
73	Výrobky ze železa a oceli	1,80	1,64	5,1
71	Perly, drahokamy, drahé kovy, výrobky bižuterie	2,46	1,42	4,4
39	Plasty a výrobky z nich	2,53	1,21	3,7
94	Nábytek, lůžkoviny, svítidla, stavby montované	1,12	1,18	3,7
30	Výrobky farmaceutické	1,33	1,04	3,2

27	Paliva (pevná), oleje, látky živičné, vosk	3,24	1,00	3,1
61	Oděvy, doplňky oděvní pletené, háčkové	1,02	0,94	2,9
10	Obilí	1,39	0,86	2,7
90	Přístroje optické, foto, kinem, lékař, chirurg. ap.	0,71	0,75	2,3
02	Maso a droby požitelné	0,80	0,73	2,3
19	Přípravky z obilí, mouky, škrobu, mléka; pečivo	1,03	0,72	2,2
62	Oděvy, doplňky oděvní jiné než pleten., háčkov.	0,59	0,54	1,7
11	Výr. mlýnské, slad, škroby, inulin, lepek pšeničný	0,66	0,49	1,5
40	Kaučuk a výrobky z něj	0,50	0,46	1,4
72	Železo a ocel	1,33	0,44	1,3
04	Mléko, vejce, med, výrobky jedlé živoč. původu	1,49	0,44	1,3

Zdroj: ITC podle statistických údajů UN COMRADE

Komoditní struktura iráckého vývozu - vývoz ropy je naprosto dominantní položkou, představuje více než 90 % (94 % v r. 2018)

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Irák vytvořil tři zóny volného obchodu v gesci úřadu nazvaného [General Commission for Iraqi Free Zones](#), který funguje pod Ministerstvem financí. Tyto svobodné obchodní zóny jsou situovány v lokalitách Khor Al-Zubair v oblasti Basry, Flaifil poblíž Mosulu v provincii Ninive a Qa'im v Anbaru u syrských hranic. Plán na založení dalších zón volného obchodu umístěných ve střední a jižní části Iráku včetně Bagdádu byl oznámen začátkem roku 2013. Uvažuje se také o zřízení zóny v kurdistánském Zakhu poblíž tureckých hranic.

Existující tři zóny jsou aktivní od roku 2000. Fungují na základě stejných právních a daňových principů, které jsou v tomto oboru ve světě obvyklé. Irák má strategickou polohu pro budování volných zón. Průmyslová oblast a přístav Khor Al Zubair v Basře má soustřeďovat aktivity ze zemí „Zálivu“ a využívat námořní obchodní cesty (jihovýchodní Asie, námořní spojení do Evropy). Druhá zóna Ninive je orientována na obchod se Sýrií, Jordánskem a Tureckem a je napojena na pozemní obchodní cesty do Evropy. Třetí Qa'im má dobré spojení do Sýrie a Jordánska.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Investice v mil. USD	-2 335	-10 176	-7 574	-6 256	-5 032	-4 885

Zdroj: UNCTAD World Investment Report 2019

Irák měl potíže se získáním zahraničního kapitálu v posledních letech kvůli svým závažným bezpečnostním problémům, nestabilním institucím a nedostatečné správě věcí veřejných. Ropa a zemní plyn však převážně těží zahraniční společnosti a většina přímých zahraničních investic jde do ropného průmyslu. Od roku 2013 byl příliv přímých zahraničních investic záporný a v roce 2018 dosáhl -4,9 mld. USD. Proto celkový objem přímých zahraničních investic klesl na 10,1 mld. USD, což představuje téměř 5,3 % HDP (Zpráva o světových investicích UNCTAD 2019). Kromě ropného průmyslu se možnost zahraničních investic nabízí ve výrobě cementu. USA a Evropská unie jsou předními investory v Iráku.

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Obecné podmínky pro podnikatelskou činnost v Iráku jsou mezinárodní komunitou hodnoceny krajně nepříznivě. Irácká vláda si je vědoma objektivních překážek snižujících atraktivitu země pro mezinárodní investorskou komunitu a snaží se v rámci úsilí o poválečnou obnovu země, jejího hospodářství a infrastruktury vytvořit podmínky pro vstup zahraničních investorů, bez nichž se tento proces neobejde. Její strategie je založena na lákání zahraničních subjektů k přímému investování v Iráku nebo alespoň na získání partnerů pro místní firmy, povětšinou státní, při realizaci rozvojových projektů, kterým nabízí v případě dodavatelských úvěrů dlouhodobě odloženou splatnost vložených prostředků. Je zřejmé, že bez snížení rizik investování a podnikání v Iráku, mezi něž je v této souvislosti třeba počítat i politickou nestabilitu vyvolávající nejistotu ohledně plnění smluvních ujednání v dlouhodobém horizontu, bude obtížné hledat partnery pro finančně náročné projekty, jejichž návratnost nelze s uspokojivou mírou pravděpodobnosti naplánovat.

Investiční zákon č. 13/2009 Sb. schválený v r. 2009 Sněmovnou reprezentantů iráckého parlamentu je modifikovanou verzí zákona z roku 2006. Jeho záměrem je stanovení rámce pro práci Národní investiční komise, vytvoření podmínek pro investování v Iráku a podpora investorů, zejména v bytové výstavbě. Zákon je založen na rovném přístupu k iráckým i zahraničním investorům.

Zákon sleduje odstranění legislativních překážek, které bránily urychlení ekonomického rozvoje Iráku a jeho rekonstrukce. Uspadnil investorům vstup na irácký trh, podnikatelům zjednodušil registraci a následné zakládání účtů u iráckých bank. Umožňuje investorům obchodovat s akciemi, zakládat investiční akciová portfolia a fondy. Kodifikuje zvláštní podmínky v kurdistánských provinciích. V praxi budou realizovány prostřednictvím Kurdistánské investiční komise a podle specifického kurdistánského investičního zákona.

Vrcholným orgánem irácké vlády z hlediska podpory investičního prostředí v Iráku je Národní investiční komise, jejíž předseda je ministrem vlády. Pobočky Národní investiční komise vznikají ve všech iráckých provinciích s výjimkou iráckého Kurdistánu. V této oblasti má její roli plnit Kurdistánská investiční komise. Kurdistánská investiční komise je ve vztahu k Národní investiční komisi podřízena, ale spíše z Investičního zákona vyplývá, že NIK má vůči Kurdistánské investiční komisi roli konzultanta. Úkoly NIK se neomezují na investiční sféru, ale je pověřena i obecnou podporou zahraničního obchodu.

Modifikovaný investiční zákon je vítaným nástrojem pro zlepšení investičního prostředí, jeho praktická implementace je však závislá na politické a bezpečnostní situaci. Je nicméně důležitým krokem k přivábění zahraničních investorů na irácký trh.

Ze zákona vyplývá, že irácká vláda především preferuje tyto oblasti investic:

- rekonstrukce silnic a infrastruktury
- výstavba domů, hotelů, rehabilitačních a zdravotních center, nemocnic
- projekty vodních děl
- investice do těžby a zpracování ropy
- distribuční sítě (infrastruktura)

Co investiční zákon umožňuje investorům:

- Otevřít si bankovní účet v irácké nebo zahraniční měně u irácké nebo zahraniční banky pro schválený projekt.
- Převod kapitálu do zahraničí v převoditelné měně po zaplacení veškerých pohledávek vůči irácké vládě a dalším subjektům.
- Investorský subjekt, který obchoduje na akciovém trhu, může vlastnit movitý majetek.
- Může vytvářet investiční portfolio v cenných papírech.
- Smí pojistit investiční záměr u jakékoliv zahraniční nebo irácké pojišťovací společnosti.
- Iráctí i zahraniční investoři mají stejná práva nakoupit pozemky a majetek ze státního fondu majetku za částku určenou dle zvláštního řízení a mají právo vlastnit soukromý majetek nebo pozemky (v případě stavebních projektů pro bydlení).
- Iráctí a zahraniční investoři mají právo najmout půdu a majetek od vlády nebo od soukromého sektoru za účelem investičního projektu na dobu platnosti licence nepřesahující 50 let.

Investor - má právo předat vlastnictví investice nebo její části jinému subjektu v průběhu trvání licence, ovšem nový subjekt musí pokračovat ve stejném podnikatelském záměru za stejných podmínek.

Závazky investora

- Dát na vědomí Národní investiční komisi nebo regionální komisi v písemné formě, jakmile bude investice připravena pro účely projektu, a rovněž oznámit zahájení svých aktivit.
- Předložit předběžnou a technickou studii projektu a další informace vyžadované investiční komisí nebo jinými entitami.
- Evidovat materiál, který požívá výhod osvobození od poplatků.

- Dodržovat schválený rozvrh prací, nepřesáhnout dobu šesti měsíců od určeného data. Komise je oprávněna odejmout udělenou licenci.
- Školit irácké zaměstnance a zvyšovat jejich profesionální připravenost. Prioritou je využití iráckých pracovních sil.

Obecně, Irák má dlouhodobý potenciál pro zahraniční investice. Ve skutečnosti má země čtvrtou největší prokázanou ropnou rezervu na světě, ale vyžaduje vyvinout velké úsilí o obnovu a rozvoj infrastruktury. Podle iráckého práva je zahraniční investor oprávněn investovat v Iráku za podmínek, které nejsou méně výhodné než podmínky platné pro iráckého investora, přičemž výše zahraniční účasti není omezena. Irácký národní zákon o investicích však omezuje přímé a nepřímé zahraniční vlastnictví přírodních zdrojů, zejména těžbu a zpracování nerostného bohatství. Další omezení se týkají vlastnictví bank a pojišťoven. Podle národního zákona o investicích si irácká vláda vyhrazuje právo kontrolovat přímé zahraniční investice. Irák dosahuje pomalého pokroku při přijímání zákonů a rozvíjení institucí potřebných k provádění hospodářských politik. Kromě toho jsou stále zapotřebí politické reformy, které zmírní obavy investorů ohledně nejistého obchodního prostředí. Irácká vláda touží přilákat další přímé zahraniční investice, ale čelí několika překážkám, včetně slabého politického systému a obav o bezpečnost a sociální stabilitu. Korupce, zastaralá infrastruktura, nedostatek kvalifikované pracovní síly a zastaralé obchodní zákony brání investicím a nadále omezují růst soukromých neropných odvětví.

Bezpečnostní situace

Je potřeba zmínit, že Irák je dosud dosti bezpečnostně nestabilní země a ohledy na bezpečnost pracovníků jsou významným neopomenutelným faktorem, který ve své podstatě limituje aktivity zahraničních firem v této zemi. Za stabilizovaný lze označit jednoznačně pouze semi-autonomní region iráckého Kurdistanu. Na většině federálního Iráku se volný pohyb cizinců nedoporučuje s ohledem na nebezpečí atentátů nebo finančně motivovaných únosů.

3. Vztahy země s EU

Irák má o spolupráci s EU prioritní zájem. Byla dosud podepsána jen jedna dohoda:

- EU – Iraq Partnership and Cooperation Agreement (podepsáno 11. května 2012)

Irák není členem WTO, ale požádal o členství v roce 2014 – EU jeho vstup podporuje. Na neformálním zasedání Pracovní skupiny pro přistoupení Iráku, které se konalo dne 17. listopadu 2017, uvítali členové WTO odhodlání Iráku pokračovat v procesu přistoupení k WTO.

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

Delegation of the European Union to Iraq

Baghdad – International Zone, Iraq

e-mail: Delegation-iraq@eeas.europa.eu

web: http://eeas.europa.eu/delegations/iraq/index_en.htm

EU Delegation's Liaison Office in Erbil

Clarisse Pastory - Head of Office

Park View Complex, Airport Road neighbourhood, between 100 meter street and Gulan street.

ECHO – Humanitarian Aid and Civil Protection

director – Javier Rio Navarro

MFR Towers, Building B, Erbil, Iraq

3.2 Obchodní vztahy země s EU

	Vývoz z EU do Iráku v mil. EUR	Meziroční změna v %	Dovoz EU z Iráku v mil. EUR	Meziroční změna v %	Obrat	Saldo
2015	4 155	-1,3	12 036	4,5	16 191	-7 881
2016	3 259	-21,6	10 385	-13,7	13 643	-7 121
2017	3 145	-3,5	13 095	26,1	16 240	-9 950
2018	3 213	2,2	16 311	24,6	19 524	-13 098
2019	3 775	17,5	17 256	5,8	21 031	-13 481

Zdroj: EUROSTAT

Vývoz a dovoz zboží podle kategorií SITC

	Vývoz z EU do Iráku v mil. EUR				Dovoz z Iráku do EU v mil. EUR			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
CELKEM	3 259	3 145	3 213	3 775	10 385	13 095	16 311	17 256
0 -potraviny a živá zvířata	379	461	483	580	1	1	2	2
1 – nápoje a tabák	88	43	50	45	0	0	0	0
2 – suroviny nepoživat.	47	53	54	47	7	12	5	7
3 – minerální paliva+maziva	22	28	288	86	10 357	13 053	16 294	17 236
4 – živočišné a rostl. oleje	10	8	8	7	0	0	0	0
5 – chemické výrobky	573	599	601	703	0	0	0	0
6 – polotovary a materiály	246	246	244	381	9	10	3	4
7 – stroje a dopravní prostředky	1 505	1 315	1 138	1 510	7	14	2	4
8 – průmyslové	278	323	284	330	1	2	2	2

spotř. zboží								
9 - komodity nezatříděné	92	24	23	36	4	2	2	3
ostatní	18	44	40	50	0	0	0	0

Zdroj: EUROSTAT

Negativní obchodní bilance mezi Irákem a EU je způsobená dovozem ropy do zemí EU. Z EU se do Iráku vyváží hlavně stroje, dopravní prostředky, chemikálie, potraviny a živá zvířata.

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Iráku je poskytována masová humanitární a rozvojová pomoc ze strany EU a také od ČS EU samostatně.

Bližší informace lze nalézt na webu [DEU Bagdád](http://www.deu-bagdad.org).

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

	vývoz	dovoz	obrat	saldo
2015	128 804	808	129 611	127 996
2016	127 335	394	127 730	126 941
2017	61 473	97	61 570	61 376
2018	48 250	80	48 330	48 170
2019	55 753	421	56 174	55 332

Zdroj: Český statistický úřad, hodnoty uvedeny v tis. USD

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Komoditní struktura vývozu z ČR do Iráku 1–12/2019 (10 nejvýznamnějších položek)

Kód HS	Název zboží	USD (tis.)	% vývozu
8406	Turbíny na páru vodní nebo jinou	9 600	17,2
8703	Osobní automobily aj. motor. vozidla pro přepravu osob vč. os.dodávk. automobilů	4 891	8,8
9619	Hygienické vložky, dětské pleny aj. hygienické výrobky	4 119	7,4

8429	Buldozery srovnávače rypadla aj. s pohonem	2 918	5,2
8537	Tabule, panely ovládací stoly, pulty, skříně aj. – rozvod/ ovlád. el. proudu	2 842	5,1
9304	Zbraně ostatní ne zbraně sečné bodné	2 789	5,0
8411	Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	2 678	4,8
8402	Generátory pro výrobu páry vodní a jiné	2 543	4,6
8408	Motory pístové vznětové s vnitřním spalováním	2 498	4,5
7308	Konstrukce části desky tyče aj z železa oceli	1 611	2,9

Zdroj: Český statistický úřad, hodnoty uvedeny v tis. USD

Komoditní struktura dovozu do ČR z Iráku 1–12/2019 (10 nejvýznamnějších položek)

Kód HS	Název zboží	USD (tis.)	% vývozu
8503	Části motorů elektr. generátorů soustrojí apod.	385	91,4
2815	Hydroxid sodný draselný peroxydy sodíku drasl	11	2,6
8529	Části a součásti vhodné pro použití s přístroji 8525 až 8528 (vysílací, záz. zvuku, TV kamery	6	1,4
8504	El. transformátory, statické měniče (např. usměrňovače) a indukory	5	1,2
8481	Kohouty ventily aj pro	4	1,1

	potrubí kotle vany aj		
8803	Části/součásti výrobků položky 8801 & 8802 (balony, ost. letadla)	3	0,7
8537	Tabule, panely, ovlád. stoly, pulty, skříně a jiné základny, pro el. ovládání nebo rozvod elektrického proudu	3	0,7
9033	Části jn strojů optických měřicích lékař ap	1	0,3
8517	Telefon. přístroje, vč. telef. pro celulární sítě nebo jiné bezdrátové sítě; ostatní přístroje	1	0,3
6214	Přehozy šátky šály mantily závoje ap výrobky	1	0,3

Zdroj: Český statistický úřad, hodnoty uvedeny v tis. USD

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Výměna v oblasti služeb je minimální.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

V současné době nebyly registrovány české investice v teritoriu.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

V současné době jsou v relaci s Irákem v platnosti následující bilaterální smlouvy:

- Dohoda o hospodářské a technické spolupráci mezi ČSSR a Iráckou republikou (Bagdád, 9. 3. 1972)
- Protokol o změně Dohody o hospodářské a technické spolupráci mezi ČSSR a Iráckou republikou (Praha, 18. 12. 1973)
- Dlouhodobá obchodní a platební dohoda mezi ČSSR a Iráckou republikou (Praha, 18. 12. 1973)
- Protokol k Dohodě o hospodářské a technické spolupráci mezi ČSSR a Iráckou republikou z 9. 3. 1972 ve znění

- dopisů vyměněných 18. 1. 1975 a 9. 7. 1975 (Bagdád, 9. 7. 1975)
- Druhý protokol o změně Dohody o hospodářské a technické spolupráci mezi vládou ČSSR a vládou Irácké republiky (Bagdád, 31. 5. 1977)
- Dohoda mezi vládou ČSSR a vládou Irácké republiky o dodávkách zvláštních materiálů v letech 1986–1990 (podepsaná 16. 7. 1985)
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Irácké republiky o hospodářské spolupráci a podpoře obchodu (Praha, 11. 10. 2012).

Pokračují jednání o dosažení podpisu Dohody o zabránění dvojímu zdanění, Dohody o vzájemné ochraně a podpoře investic a Letecké dohoda.

Na resortní úrovni byla podepsána ministry průmyslu a obchodu ČR memoranda o porozumění (MoU) v oblasti obchodu (ministr obchodu Babakir, květen 2011) a průmyslu (ministr průmyslu Karbooli, leden 2012).

Dne 1. 7. 2019 bylo podepsáno Memorandum o porozumění (MoU) mezi ministerstvy zemědělství obou zemí. Kromě sektoru vodního hospodářství zahrnuje např. spolupráci v chovu hospodářských zvířat, dále součinnost v oblasti veterinární a fytosanitární, jakož i ve vzdělávání odborníků.

Ve dnech 24. a 25. 9. 2019 se v Bagdádu konalo 3. zasedání smíšeného česko-iráckého výboru pro hospodářskou spolupráci. Na závěr byl vedoucími delegací (Eduard Muřický, N-MPO a Talib Abdullah Baeish, úřadující náměstek ministerstva dopravy) podepsán společný protokol, vytyčující další spolupráci.

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Projekty rozvojové a transformační spolupráce a humanitární pomoci v Iráku v letech 2006–2018 (v tis. Kč)			
Rok	Obsah projektu	Realizátor	Čerpaný rozpočet
2007	Studium oboru Chemie - konzervování - restaurování	Masarykova univerzita	135
	Studium managementu	Univerzita Hradec Králové	870
	Podpora transformace - občanské iniciativy a místní samosprávy	Člověk v tísni	3 329
	Školení personálu státní správy - boj proti choleře	ZÚ Bagdád / Geotest	311
	Školení personálu letiště Erbil	Letiště Praha	41
	Humanitární pomoc - Dům pro sirotky / Iraq Situation Programme	UNHCR	3 000
	Rekonstrukce dětské nemocnice, Bagdád	Charitable Society for Caring and Rehabilitation	2 200
2008	Aid for Trade	CREA Hydro and Energy	500
	Dějiny Iráku	ZÚ Bagdád	40
	Rekonstrukce dětské	Charitable Society for	2 200

	nemocnice, Bagdád	Caring and Rehabilitation	
	Humanitární pomoc iráckým uprchlíkům v Turecku	UNHCR	2 500
2009	Podpora transformace - občanské iniciativy a místní samosprávy	Člověk v tísni	3 486
	Podpora občanské společnosti - neziskové nevládní organizace	ZÚ Bagdád	86
2010	Podpora rozvoje občanské společnosti	Člověk v tísni	3 300
	Školení diplomatů	MZV	160
	Podpora vzdělávání uprchlíků	MZV	100
2011	Školení pracovníků jeslí a mateřských škol, Bagdád	Widows Centre / ZÚ Bagdád	195
	Vybavení IT místnosti knihovny komunitního centra, Kurdistan	Catholic Diocese Amadia	189
	Podpora rozvoje občanské společnosti	Člověk v tísni	3 300
2012	Stavba vodní nádrže v uprchlickém táboře Domiz, Kurdistan	Člověk v tísni	140
	Humanitární pomoc - uprchlický tábor Camp New Iraq	UNHCR	3 000
2014	Humanitární pomoc - Irák	UNICEF	3 000
2015	MLP – Malá truhlářská dílna	The Chaldean Archdiocese of Erbil	484
2015	Humanitární potravinová pomoc pro obyvatele zasažené ozbrojenými konflikty v Iráku	Český červený kříž	2 500
2015	Irák: zajištění humanitární pomoci obětem konfliktu a vnitřně vysídlenému obyvatelstvu	Charita	2 500
2015	Podpora vnitřně vysídlených osob v severním Iráku	Diakonie	2 500
2015	Finanční podpora výstavby části tábora Ashti nazvaného „Malá Praha“ pro vnitřně vysídlené	UNHCR	20 000

	Iráčany a uprchlíky ze Sýrie u města Sulaimania (projekt MV ČR)		
2016	Medical Point Sinjár	Shingala Azad	455
2016	Podpora přístupu ke vzdělání a psychosociální podpoře pro děti postižené konfliktem v provincii Ninive na severu Iráku	Člověk v tísni	2 500
2016	Irák: zajištění přístupu k základním životním potřebám vnitřně vysídleným osobám v guvernorátu Bagdád	Charita ČR	2 500
2016	Finanční podpora výstavby části tábora Kawergoskh u Erbilu pro uprchlíky ze Sýrie (projekt MV ČR)	UNHCR	25 000
2017	Mobilní dětská klinika - Sindžár	NGO Shingala Azad	486 300
2018	Pekárna pro (jezidskou) obec Chánike	Shingala Azad - Organization for Development Social	474 422,66

Zdroj: MZV ČR

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)

5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Nejperspektivnější položky pro český export představuje vývoz speciálu, továren na výrobu munice, technologických celků pro rafinérský průmysl. Jde o zboží, které figuruje mezi deseti nejvíce vyváženým zbožím a perspektivně také tyto položky:

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Obranný průmysl	HS 3602 – Připravené výbušniny, jiné než prachové výmetné složky
	HS 9303 – Ost. střelné zbraně ap. zařízení využívající ke střelbě výbušné náplně
	HS 9306 – Bomby, granáty, torpéda, miny ap. válečné střelivo a jejich části; náboje ap.
Energetický průmysl	HS 7321 – Kamna, sporáky, krby, vařiče, grily, aj., ze železa, oceli
	HS 8402 – Parní kotle zvané „na přehřátou vodu“
	HS 8406 – Parní turbíny
	HS 8414 – Čerpadla vývěvy vzduchové kompresory aj.
	HS 8481 – Kohouty, ventily ap. zařízení pro potrubí, kotle, vany aj.
	HS 8537 – Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a. základny pro el. ovládání
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 2941 – Antibiotika
	HS 3004 – Léky odměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.
	HS 9018 – Lékařské, zubolékařské nebo zvěrolékařské nástroje a přístroje aj.

Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0401 – Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená
	HS 0402 – Mléko a smetana, zahuštěné nebo slazené
	HS 0407 – Ptačí vejce, ve skořápce, čerstvá, konzervovaná nebo vařená
Zpracovatelský průmysl	HS 2402 – Doutníky (též s odříznutými konci), doutníčky a cigarety z tabáku nebo tabákových náhražek
	HS 4804 – Nenatíraný, papír, kartón a lepenka kraft aj., ne k popisování, ne k hyg. účelům
	HS 4811 – Papír karton vata buničitá aj. natřené plasty
Automobilový průmysl	HS 8703 – Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob
Služby	CPA 41 – Budovy a výstavba budov
	CPA 42 – Inženýrské stavby a jejich výstavba

5.2 Kalendář akcí

ZÚ Bagdád - recepce ke státnímu svátku 28. říjen 2020 v Bagdádu.

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Dostat se na irácký trh s novým výrobkem či novými službami znamená utkat se se zahraniční konkurencí, která v poslední době přichází obvykle ze sousedních islámských zemí (především Turecko, Írán) nebo z východní Asie (demokratická Korea, Japonsko, Čína). V tomto směru mají čeští dodavatelé určitou výhodu vzhledem k tomu, že s postupným růstem ekonomiky a bohatství obyvatelstva roste v Iráku i zájem o vysokou kvalitu zboží (kterou u českých výrobků iráckí zákazníci obvykle předpokládají) a samozřejmě také o nízkou cenu, kterou může český exportér často nabídnout s konkurenční výhodou.

Pro prodej v Iráku je zásadní najít partnera, který má či vytvoří distribuční síť a pomůže prosadit výrobek na trhu. Trh nadále do značné míry ovládají velké státní podniky, zvláště v oblasti strategických komodit (např. základní potraviny, léčiva a zdravotnický materiál), nicméně se již prosazuje i soukromý sektor. Ten má oproti státním monopolům, které zaměstnávají odhadem o 50 % zaměstnanců více, než potřebují, výhodu ve větší produktivitě práce. Dosáhnout úspěchu bez stálého zastoupení místním pracovníkem či firmou s dobrou znalostí podnikatelského prostředí by bylo krajně obtížné už jenom proto, že stále není stabilizovaná legislativa, daňový a celní systém a kromě toho je fyzický pohyb Evropanů po větší části Iráku stále značně riskantní.

Obchod v Iráku, stejně jako v celém arabském světě, je společenskou záležitostí a proto doporučujeme spolupracovat s reprezentantem, který má dobré postavení v klanovém uspořádání irácké společnosti. Vzhledem ke značně korupčnímu prostředí, kdy velké obchody obvykle závisí na přízni vládních představitelů (včetně manažerů státních firem), jsou důležité kontakty iráckého spolupracovníka na různých stupních administrativy a ve vládních agenturách.

Při výběru spolupracující firmy či osoby se doporučuje nešetřit na nákladech na jejich důkladné prověření (právní služby, audit), protože případy podvodného jednání jsou v Iráku hojné a bez znalosti prostředí předem obtížně odhalitelné.

6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Proces přípravy dokumentace pro vývoz zboží se skládá ze 4 kroků, z nichž první 3 kroky musí být provedeny před vypravením zásilky, či kontejneru a 4 krok probíhá na hranicích. Součástí dokumentace je zpravidla platné osvědčení o shodě zboží, letter of credit (je-li vystaven), proforma faktura, balící list. Dále jsou doloženy tyto informace: způsob dopravy, místo vstupu do země, množství a druh zboží, země původu, název a adresa vývozce a dovozce, popis zboží

(design, značka, model), výrobní list s datem trvanlivosti potravinářského zboží. Následně jsou provedeny laboratorní testy a na hranicích je provedena fyzická inspekce zboží. Po splnění všech těchto podmínek je vydáno zboží k proclení a vpuštěno do země.

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Nadměrná regulace ztěžovala iráckým občanům a zahraničním investorům zakládání nových podniků. Korupce a nedostatek ekonomických reforem - například restrukturalizace bank a rozvoj soukromého sektoru - zpomalily růst soukromého sektoru.

Obecně platí, že jakékoli zahraniční společnost, která zvažuje zahájit podnikání v Iráku, musí podle místního právního řádu buď založit firmu nebo pobočku (branch office).

V Iráku existuje řada forem podnikání, avšak nejběžnějšími formami entit pro zahraniční investory jsou společnost s ručením omezeným (LLC) a pobočka zahraniční společnosti. V současné době neexistují žádná omezení týkající se vlastnictví irácké společnosti LLC zahraničním firmou. Zahraniční investor proto může podle iráckého práva obchodních společností vlastnit 100% základního kapitálu irácké LLC. Je obtížné předpovědět čas potřebný k registraci právnické osoby v Iráku, ale současná doba šesti až dvanácti měsíců je obvyklá i když v poslední době je ze strany vlády veden silný tlak na významné zkrácení doby. Registrace pobočky zahraniční společnosti než LLC v Iráku je, uvádí se, obecně rychlejší.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Osvědčilo se předávání katalogů v oficiálním jazyce (arabština, kurdština), případně alespoň v angličtině. Významně pomůže propagace společností v místních nebo regionálních bulletinech tištěných v arabštině nebo kurdštině. Místní média požadují za reklamu poměrně vysoké částky (podle umístění, délky inzerce apod. může cena reklamy dosáhnout několika stovek USD), přičemž efekt nemusí odpovídat výši vynaložených prostředků.

Kromě barevných a kvalitních propagačních materiálů je v arabském světě nicméně nejdůležitější osobní kontakt.

Termíny vybraných výstav a veletrhů:

Název akce	Plánovaný termín a místo konání	Aktualizace
Barsah Int'l Oil & Gas Exhibition	Basra, 3.–5. 2.	Zrušeno
IQDEX-Defence, Security& Milit.	Bagdád, 7.–10. 3.	Odloženo (předběžně 27.–30. 6.)
Iraq Agrifood Exhibition	Bagdád, 14.–21. 3.	Odloženo
IEE, Energy Exhibition, 7.ročník	Bagdád, 20.–22. 4.	Odloženo
Baghdad Intl Fair	Bagdád, 9.–12. 6.	Zrušen

Erbil International Oil & Gas Exhibition	Erbíl, 22.–25. 6.	
Erbil International Fair	Erbíl, 21.–24. 9.	
Basrah Building Expo	Basra, 10.–13.10.	

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Irák má v platnosti legislativu pokrývající oblast ochrany duševního vlastnictví (patenty, obchodní značky, průmyslové vzory, autorské právo), která odpovídá současnému standardu. Vzhledem k absenci informací o jejím případném porušování lze předpokládat, že je náležitě uplatňována. Svědčí o tom také skutečnost, že Irák usiluje o vstup do WTO, pro níž je zajištění standardní ochrany práv duševního vlastnictví jednou z podstatných podmínek.

6.6 Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky (tendery) jsou buď vnitřní (výhradně pro irácké společnosti) nebo mezinárodní (umožňující účast zahraničních subjektů). Veřejné zakázky jsou zveřejňovány buď formou vyhlášky příslušným ministerstvem, na webové stránce ministerstva (resp. státem vlastněné společnosti) nebo v HSP. Bohužel, zveřejňované informace bývají velmi kusé a k získání jakýchkoli podrobností je nutné předplacení oficiálního bulletinu.

Společným rysem je, že mezi vypsáním veřejné zakázky a termínem podání přihlášky bývá velmi krátká doba. Navíc podmínky soutěže může získat (zakoupit) jen subjekt registrovaný v Iráku. I to je dalším argumentem, proč by české podnikatelské subjekty s vážným zájmem o průnik na tento trh měly mít svého stálého zástupce resp. místního partnera v Iráku.

Pro úspěšné získání zakázky v Iráku je velice důležité dodržovat legislativní podmínky tenderu. V žádném případě se neopozdit s doručením nabídky, a pokud je to nevyhnutelné, požádat včas o odklad. Stále se snažit komunikovat se zadavatelem a zjišťovat, který typ dodavatele je vyhledáván, a podle toho uzpůsobit svoji nabídku, případně připojit i zvýhodnění nabídky.

Je vhodné se vyvarovat striktních prohlášení, která by mohla být využita zadavatelem k vyřazení z nabídkového řízení. Např. pokud chceme kritizovat zadání tenderu (jeho nedostatečnost nebo nekorektnost), je nutné použít spíše „diplomatictější vyjádření“. Není vhodné říkat, že „nevyhovíme zadání, protože...“ Prohlášení tohoto typu mohou být považována za diskvalifikující.

Rovněž je nutné počítat s prodlevou v iráckém bankovním sektoru. Tudiž v případě zaslání performance bondu či jiné platby je lépe počítat s delší splatností, nespolehat se na to, že komise bude posuzovat den podání platby jako validní pro splnění podmínky tenderu. V mnoha případech se naopak započítává den, kdy platba byla připsána zadavateli na účet, což může být opět diskvalifikující, jakkoli je vinna irácká banka.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Obchodní spory jsou řešeny většinou dohodou, vymahatelnost práva je velmi zdlouhavá. Investování v teritoriu je omezeno na velké mezinárodní ropné firmy. Nedoporučujeme investování malým a středním firmám.

Podnikání v Iráku je omezeno především dlouhodobě nestabilní bezpečnostní situací (kromě Regionu iráckého Kurdistanu). Důsledkem jsou omezené možnosti pohybu po větší části Iráku, resp. rizika s ním spojená (teroristické útoky, únosy). Jsou tak komplikovány jak podmínky pro osobní jednání s obchodními partnery, tak pro seznámení s jejich firmou na místě. Často využívaným řešením je najmutí bezpečnostní agentury při pohybu v Iráku, to ovšem značně zvyšuje náklady dodavatele.

Nebezpečí vyplývající z relativně častých pokusů o podvodné jednání při navazování obchodních vztahů s českými subjekty je třeba mít na zřeteli.

Možnosti dlouhodobého plánování a realizace obchodních případů s iráckými partnery dále komplikuje právní systém, který dosud nebyl přizpůsoben nové situaci po změně režimu a bude tudíž nutně i v budoucnosti procházet nepředvídatelnými změnami. Totéž platí pro nižší stupeň legislativy (ministerské vyhlášky a předpisy), jehož chaotické změny je nadto obtížné sledovat. Z uvedených důvodů je nezbytná spolupráce s místními právníky.

S nerozvinutou a zastaralou legislativou navíc souvisí i obtížná vymahatelnost práva v Iráku.

Jako další negativní faktor pro realizaci obchodních vztahů s Irákem je hodnocen nedostatečně rozvinutý bankovní systém. Zatímco kurs iráckého dináru (IQD) vůči dolaru je dlouhodobě stabilní, jsou bankovní převody kvůli nedostatečné zkušenosti personálu iráckých bank a technické zastaralosti (zvláště absence digitalizace) komplikované a zdlouhavé. Absolutně nedostatečná je úroveň rozvoje elektronického bankovníctví.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Zvyklosti

Účastník obchodního jednání může očekávat od svého obchodního partnera pozvání na oběd či večeři. Pohoštění nebo občerstvení může být nabídnuto i během déle trvajícího jednání. Iráčané jsou národem pohostinným, obdobná pohostinnost je však očekávána při recipročních návštěvách iráckých obchodních partnerů v České republice. Společenský oběd může trvat dvě hodiny i déle, může však být i kratší. Večeře se obvykle protáhnou do nočních až časných ranních hodin a i jejich začátek bývá často posouván do pozdějších večerních hodin. Během oběda nebo večeře má host většinou možnost si druh pokrmu sám vybrat, většina restaurací, zejména v hotelích, nabízí bufet systém. Obvykle je po jídle nabídnut čaj nebo káva, případně i vodní dýmka. Osobní kontakt má při obchodním jednání zásadní význam, bez něj nelze získat důvěru iráckého partnera a dosáhnout významnějšího pokroku v obchodním případu.

Při organizaci jednání – a to i na nejvyšší oficiální úrovni – je nutno počítat s tím, že irácký partner se obvykle dostaví později, než je původně plánováno. Naopak sám je ochoten tolerovat jistou nedochvilnost u zahraničního partnera, což je považováno za méně nezdvořilé než se dostavit na jednání dříve. Běžná evropská zásada „raději o pět minut dříve než o minutu později“ zde tedy rozhodně neplatí. Z tohoto důvodu se jen obtížně plánují harmonogramy jednání, často se stává, že těsně před schůzkou požádá irácký partner o její odklad, a to i o několik hodin. Občas dojde i k tomu, že se irácký partner bez omluvy nedostaví na sjednanou schůzku a za dostatečné považuje omluvit se až při pozdějším sjednávání náhradního termínu.

Stejně jako v jiných arabských zemích je třeba počítat i s tím, že ne všechna ujednání předchozího dne platí i v průběhu

dalšího jednání. To se týká zejména státní sféry, kde bývá poměrně běžné znovu otevírat již uzavřené otázky, zejména s příchodem výše postaveného pracovníka. Při organizaci akcí závislých na součinnosti iráckého partnera je nutno opakovaně projednávat a připomínat, co je třeba zajistit. Pokud přesto nastane problém, irácký partner ho obvykle řeší v klidu a klidnou reakci lze doporučit i z české strany. Také je nutno říci, že stálé kontaktování iráckého partnera a připomínání se je velmi důležité pro úspěšné jednání.

Jednáním jazykem je běžně angličtina, schopnost vést jednání v arabštině je výhodou. Rozhodně tím lze dosáhnout mnohem příznivější atmosféry pro jednání. Výjimečně se stává, že je nutno vést jednání prostřednictvím tlumočníka. V iráckých firmách a na úřadech jsou k dispozici pracovníci, kteří jsou schopni tlumočit z angličtiny do arabštiny, na přesnost jejich tlumočení však nelze spoléhat, zejména ve složitějších otázkách, např. technických či smluvních. Dlouhé držení ruky hostitelem při vítání je výrazem pohostinnosti. Vysloveným projevem přátelství je objetí a s krátkým dotekem oběma tvářemi či držení zahraničního partnera za ruku při jeho představování ve společnosti.

Úřední a používaný jazyk

Oficiálním jazykem je arabština a kurdština. Kurdština pouze v parlamentu. Na úrovni guvernoratů, či městských magistrátů je akceptována pro styk s úřady pouze arabština.

Státní svátky

- 1. leden – Nový rok
- 6. leden – Den irácké armády
- 21. březen – Nowruz (svátek příchodu jara)
- 1. květen – Svátek práce
- 24.–26. květen – Eid-al-Fitr (svátky po ukončení ramadanu)
- 14. červenec – Den republiky
- 31. červenec – 3. srpen – Eid-al-Adha (svátky obětování)
- 20. srpen – Islámský Nový rok
- 29. srpen – Ashura(muslimský/šíitský svátek – Imam Hussein)
- 29. říjen – Narození proroka Mohameda
- 10. prosinec – Výročí vítězství nad ISIS
- 25. prosinec – 1. svátek vánoční (oficiálně od r. 2018)

Zdroj: *National Bank of Iraq*

Pracovní a prodejní doba

Pracovní týden začíná v neděli a končí ve čtvrtek, v pátek a v sobotu jsou úřady a většina obchodů uzavřeny. Obvyklá pracovní doba je od 08:00 do 15:00 hod.; obchody bývají otevřeny od 09:00 hod. a zavírají kolem 18:00 hod. Výjimku tvoří obchody s potravinami a textilem a některé soukromé služby, které fungují celý týden.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Pro vstup občana České republiky na území Irácké republiky je vyžadován platný pas (cestovní, služební, diplomatický) České republiky.

Vstupní vízum je nutné mít již před vstupem na území Irácké republiky; vydává je Velvyslanectví Iráku v Praze. Imigrační důstojníci na Mezinárodním letišti Bagdád (jiný vstup prakticky není možný, s výjimkou iráckého Kurdistanu) provádějí důslednou a pečlivou kontrolu dokladů. Je nutné mít zajištěné pozvání, na jehož základě bude vydána tzv. bezpečnostní doložka. Tu zajišťuje ministerstvo vnitra ve spolupráci s institucí, která poskytuje pozvání. Žádost o vízum je třeba podat s

dostatečným časovým předstihem alespoň 2 týdnů.

Pro tři kurdistánské provincie platí odlišný režim, který umožňuje bezvízový vstup na dobu 30 kalendářních dnů. Pobyt je v tomto případě omezen pouze na území autonomního Regionu iráckého Kurdistanu. Poté je třeba požádat o prodloužení na místní policejní stanici – v Erbilu, Sulejmánii nebo Dohúku.

Při pobytu v Iráku delším než 10 dnů již není povinnost přihlásit se na Ministerstvu vnitra, a to vzhledem k již zmíněné bezpečnostní doložce. Doporučujeme však ihned po příletu kontaktovat Velvyslanectví České republiky na adrese Bagdád, Al-Mansour, Dijla School St. 37, tel.: +964 790 191 2411.

Celní předpisy a pravidla jsou srovnatelné s ostatními zeměmi regionu. Doporučujeme nedovážet předměty a zboží, které by mohly být považovány za neslučitelné s islámským náboženstvím (zejména alkohol, křesťanské či židovské religiózní předměty). Vzhledem k omezení pohybu doporučujeme mít dostatečnou finanční hotovost (USD), neboť v Iráku často není možné užívání platebních karet či vybírání z bankomatů (které navíc může být riskantní, a to jak kvůli možnému zneužití platebních údajů, tak kvůli účtování velmi vysokých manipulačních poplatků ve výši stovek USD). Platby v EUR nejsou obvyklé.

Rada ministrů (Council of Ministers, Decision Nr. 336 z 28. 8. 2018) v záležitosti zahraničních pracovníků, zaměstnaných v Iráku s vydaným pracovním povolením, vydala následující rozhodnutí:

Zřizuje se nutnost složení záruk (podle článku 18 zákona o pobytu cizinců) takto:

- 100 000 IQD za cizince, kteří jsou kontrahováni na práce v Iráku investičními společnostmi nebo společnostmi, které uzavírají smlouvy s iráckými ministerstvy nebo státními institucemi
- 300 000 IQD za cizince, který je zaměstnán v Iráku zahraničními investičními nebo neinvestičními společnostmi uzavírajícími smlouvy s iráckým soukromým sektorem
- 1 000 000 IQD pro cizince, který je zapojen do práce v Iráku v jiných než uvedených případech

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Podmínky pro zaměstnávání občanů ČR iráckými subjekty nejsou dobré hlavně z bezpečnostních důvodů.

Vzhledem k dlouhodobě nejisté bezpečnostní situaci a obtížným životním podmínkám nepředpokládáme zájem českých občanů o zaměstnání v Iráku. Výjimkou je bezpečný a rychle se rozvíjející Region iráckého Kurdistanu, kde již několik českých občanů i právních subjektů úspěšně působí.

Společnost (kancelář, soukromý podnikatelský subjekt) může zaměstnat místní sílu; pracovní poměr je sjednán po vzájemné dohodě a za podmínek odsouhlasených mezi oběma stranami. Vznik pracovního poměru podle zákona podléhá oznamovací povinnosti ministerstvu práce a sociálních věcí (tu ale v praxi nikdo neplní – bezpečnost pracovníka je prvotní; místní zaměstnanci se stávají možným terčem útoků, jakmile se zjistí, že pracují pro zahraniční subjekty).

Zaměstnavatel je povinen platit sociální pojištění v celkové výši 17 % platu, z toho 5 % hradí zaměstnanec. Každý zaměstnavatel, který zaměstnává více než 3 osoby, je povinen se registrovat k platbě sociálního pojištění.

Vzhledem k neustálené legislativě se doporučuje spolupracovat v pracovních záležitostech s místním právníkem.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Místní zdravotní péči lze využívat, veškeré lékařské ošetření je však třeba platit na místě v hotovosti s tím, že doklady je pak třeba předložit v ČR příslušné zdravotní pojišťovně k proplacení.

Zdravotní péče je pro irácké občany zajišťována v zastaralých zařízeních; funkčních je cca 200 státních a 80 privátních nemocnic, na celém území Iráku se nachází také přibližně 2 000 klinik. Odhaduje se, že kolem 2 000 lékařů slouží jako praktici.

V případě nutnosti ošetření v kurdistánských provinciích Dohúk, Erbil, Sulaimaniya je nevhodnější vyhledat lékařské ošetření v některém z těchto krajských měst. V arabské části Iráku doporučujeme využívat pouze doporučená zdravotnická zařízení. Najdete je v Bagdádu na mezinárodním letišti nebo v mezinárodní ("zelené") zóně a v Basře. Při cestování je třeba počítat s tím, že místní obyvatelé většinou neumí poskytovat první pomoc.

Lékařská pohotovostní služba (v blízkosti zastupitelského úřadu ČR v **Bagdádu**):

- Nemocnice Yarmouk – tel. 07704429300, 07901922458
- Červený půlměsíc – tel. 5376641 (pevná linka)
- Nemocnice Ibn Sina v mezinárodní zóně
- V **Erbílu** jsou k dispozici tato medicínská centra:
- Rezgary Public Hospital – tel. 0662272790
- Rozhalat Emergency Hospital – tel. 0662274011
- Emergency Hospital – tel. 0662224911

V **Basře** existují tři velké civilní nemocnice, které přijímají cizince:

- Al Jumhury Hospital
- Al Sadr Hospital
- Al Talemy Hospital

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. [Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)
- 7.2. [Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu \(CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra\)](#)
- 7.3. [Praktická telefonní čísla v teritoriu \(záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.\)](#)
- 7.4. [Internetové informační zdroje](#)

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Bagdádu

Hay al-Mansour, Dijlaschool 601/11/37

Baghdad

E-mail: baghdad@embassy.mzv.cz, Commerce_Baghdad@mzv.cz (obchodně ekonomický úsek)

Vzhledem k nefunkčnosti pevných telefonních linek v Bagdádu není k dispozici faxové spojení a telefonický kontakt je možný pouze přes individuální **mobilní telefony**:

Sekretariát ZÚ (pouze anglicky): 00964-(0)790 190 9425

Konzulární pohotovost: 00964-(0)780 026 6116

Dopravní spojení na zastupitelský úřad je prakticky možné pouze individuální dopravou, taxíkem (kvůli možným rizikům se ale nedoporučuje) nebo raději vozidlem místních partnerů; velvyslanectví je situováno ve čtvrti Mansour poblíž egyptského konzulátu. Veškeré kontakty jsou k dispozici na [webu MZV ČR](#).

Pro českou republiku z hlediska styků s Irákem je určen ZÚ Iráku v Praze:

Velvyslanectví Irácké republiky v Praze

Velvyslanec: H.E. Sundos Omar Ali.

telefon: +420 224 326 976

fax: +420 224 326 975

e-mail: iraqembassy60@yahoo.com

Adresa: Mongolská 607/3, 16000 Praha-Bubeneč

›Generální konzulát České republiky v Erbilu

Ankawa, Kareez 15, street 74, house 12, Erbil

telefon: 009647709711111

e-mail: erbil@embassy.mzv.cz, commerce_erbil@mzv.cz (obchodní agenda), consulate_erbil@mzv.cz (konzulární agenda) Konzulární pohotovost: 009647502125225

Pro českou republiku z hlediska styků s Kurdskou regionální vládou je určen úřad KRG ve Vídni:

KRG Representation in the Republic of Austria

Representative: Dr. Mustafa Ismail Ramazan Goran

tel.: +43 1 5050207 - 0

fax: +43 1 5050207 - 40

e-mail: representation@at.krg.org web: www.austria.krg.org

Address: Canovagasse 7/Top 6, 1010 Vienna

Working Hours: Visits to the office by appointment only.

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Odbor blízkého východu (BVA)

Loretánské nám. 5, 118 00 Praha 1

tel.: +420 224 182 470 /sekretariát ředitele

Aktuální údaje jsou dostupné na: [webu MZV ČR](#).

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Teritoriální odbor na MPO ČR: odbor zahraničně ekonomických politik II - aktuální kontaktní údaje jsou uváděny na [webu MPO ČR](#).

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- policie: 07901 737727 (z iráckého mobilu), +964 7901 737727 (z českého mobilu)
- nouzové volání: 130 (z pevné linky), 01130 (z iráckého mobilu), +964 1130 (z českého mobilu)
- ohlašovna požárů: 105 (z pevné linky), 01105 (z iráckého mobilu), +964 1105 (z českého mobilu)
- Lékařská pohotovostní služba (Bagdád, v blízkosti ZÚ ČR):
- 00964 770 885 4750 Nemocnice Yarmouk
- 00964 770 674 0081 Červený půlměsíc

7.4 Internetové informační zdroje

Webové stránky iráckých úřadů a institucí nejsou bohužel spolehlivým zdrojem informací, v mnoha případech bývají zastaralé a nepřehledné, někdy chybí verze v angličtině, a je tedy třeba je brát pouze jako vodítko k získávání a ověřování informací z jiných zdrojů.

- [Iraqi Government](#)
- [Ministry of Foreign Affairs](#)
- [Ministry of Electricity](#)
- [Ministry of Displacement and Migration](#)
- [Ministry of Education](#)
- [Ministry of Higher Education](#)
- [Ministry of Industry and Minerals](#)
- [Ministry of Trade](#)
- [Ministry of Transportation](#)
- [Ministry of Water Resources](#)
- [Ministry of Construction and Housing](#)
- [Ministry of Culture](#)
- [Ministry of Communication](#)
- [Ministry of Oil](#)
- [National Investment Commission \(NIC\)](#)
- [Kurdistan Regional Government \(KRG\)](#)
- [Kurdistan Board of Investment \(BOI\)](#)

-
- [Central Bank of Iraq \(CBI\)](#)
 - [Iraq Stock Exchange \(ISX\)](#)
 - [Trade Bank of Iraq \(TBI\)](#)
 - [General Commission for Customs \(GCC\)](#)
 - [Baghdad Business Center](#)
 - [Iraqi Trade Information Center](#)

Webové stránky vybraných důležitých vládních úřadů a státních firem v Iráku:

- [State Commission of Roads and Bridges](#)
- [State Commission of Housing](#)
- [National Center of Engineering Consultancy](#)
- [National Center of Constructional Laboratories](#)
- [Ashur State Corporation Company \(silniční stavby\)](#)
- [Hamourabi State Corporation Company \(silniční stavby\)](#)
- [Al Fao State Corporation Company](#)
- [Saad State Engineering Company](#)
- [Al Moutasim State Corporation Company \(pozemní stavby\)](#)
- [Al Mansoor State Corporation Company \(pozemní stavby\)](#)
- [Al Farouq State Corporation Company \(pozemní stavby\)](#)
- [Al Rasheed State Corporation Company \(pozemní stavby\)](#)
- [Diala State Company for Electrical Industries \(elektrotechnika\)](#)
- [Al Sumoud State Corporation Company \(kovovýroba\)](#)
- [Zain Company \(mobilní operátor, soukromá firma\)](#)
- [Asia Cell Company \(mobilní operátor, soukr.\)](#)
- [Korek Company \(mobilní operátor, soukr.\)](#)